

9

NAUČNÁ STEZKA | VYSTĚHOVANÉ HRADIŠTKO

UDÁLOSTI NA KONCI VÁLKY

SITUACE NA CVIČIŠTI

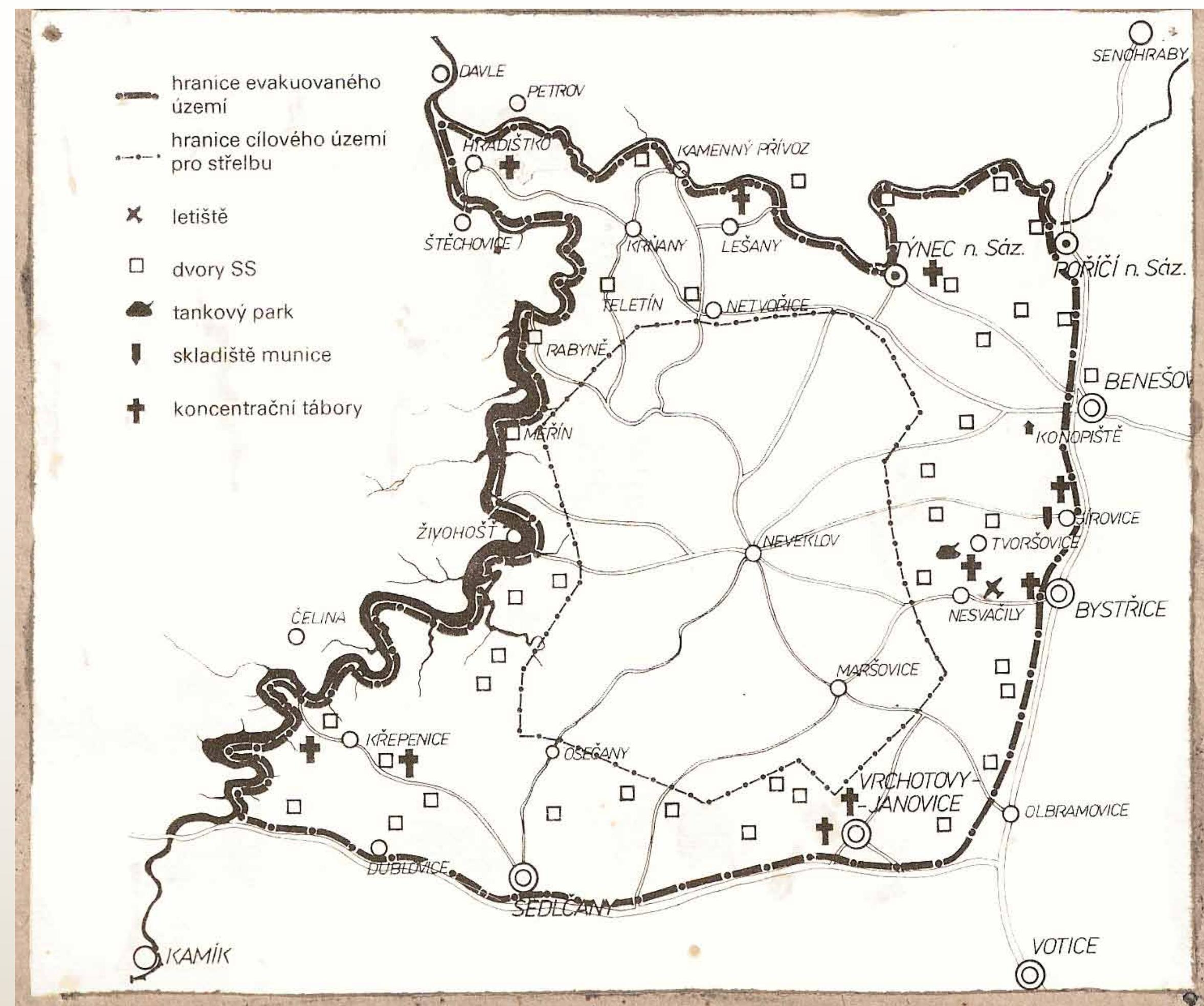
Počátkem dubna 1945 byla sestavena vojenská jednotka „Wallenstein“, kterou mimo jiné tvořilo několik útvarů z vojenského cvičiště „SS-Truppenübungsplatz Böhmen“. Součástí bojové skupiny, která se připravovala na závěrečný boj o udržení světovlády, byl i pluk „Kampfgruppe Klein“ složený z frekventantů ženijní školy Hradištko, jímž velel SS-Oberführer Emil Klein. Bojovou aktivací divize Wallenstein bylo vypuknutí Pražského povstání. Všechny její jednotky měly do rána 6. května dorazit na okraje Prahy a zahájit útok z několika směrů. Cestou na Prahu se esesmani dopustili vraždění civilního obyvatelstva, které statečně bránilo postupu vojska. Nejvíce obětí nacistického běsnění bylo v obcích Psáry, Dolní Břežany a v Praze na Pankráci. Jednotka generála Kleina se dostala podél Vltavy přes Zbraslav až na Smíchov, kde se zapojila do bojů proti pražským povstalcům.

EVAKUACE TÁBORA

Koncentrační tábor v Hradištku byl vyklizen 26. dubna 1945. 21 vězňů neschopných přesunu bylo zavražděno smrtícími injekcemi, ostatní se vydali pěšky na nádraží do Měchenic, kde byli namačkáni v dobytých vagónech. Zde dva dny čekali na transport z Vrchotových Janovic. Místní obyvatelé upláceli Němce cigaretami, aby mohli dávat vězňům jídlo. Teprve třetí den se dal vlak do pohybu směrem ku Praze. Během nekonečné cesty byly k transportu připojovány další vagóny s vězni z ostatních koncentračních táborů, ale i s rodinami německých důstojníků. Vysílení vězni hromadně umírali, na každé zastávce byly z vlaku vynášeny desítky těl. Jejich osud byl stále nejistý. Teprve 8. května se vrata vagónů otevřela a vězni se ocitli na svobodě. Transport smrti osvobodili mezi Kaplicí a Velešínem v jižních Čechách čeští partyzáni.

STÍHÁNÍ VÁLEČNÝCH ZLOČINCŮ

Po kapitulaci se vojáci z vojenského cvičiště SS „Böhmen“ snažili dostat do amerického zajetí. Úspěšný byl v jednání s Američany velitel cvičiště Alfred Karrasch i se svou jednotkou v počtu 20 000 vojáků. Přestože vyšlo najevo, že Karrasch a jeho pobočník Otto Hauprich jsou zodpovědní za vraždu osmi amerických letců, kteří byli 19. dubna 1945 sestřeleni a dopadeni v prostoru cvičiště, nebyli nikdy potrestáni. Jejich trestní stíhání bylo zahájeno až v roce 1971, to už byl však Karrasch tři roky po smrti. Trestu unikl i strůjce hromadného střílení vězňů z Hradištka Erwin Lange, který zmizel z internačního tábora Dachau beze stopy. Emil Klein se snažil uprchnout z Prahy v koloně K. H. Franka. Byl vypátrán v internačním táboře v Darmstadtě a vydán československým orgánům, které ho odsoudily na 20 let odnětí svobody. Propuštěn byl v roce 1964.

▲ Hranice vojenského cvičiště „SS-Truppenübungsplatz Böhmen“, jehož velitelem byl Alfred Karrasch. Zde byly zformovány některé jednotky divize Wallenstein, která se hrála důležitou roli v posledních bojích druhé světové války.

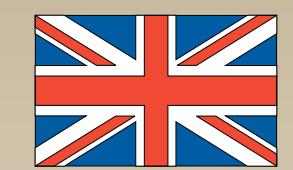

▲ Emil Klein – velitel ženijní školy Hradištko a klíčová osoba v kauze hledání tzv. štěchovického archivu. Byl odsouzen na 20 let odnětí svobody.

▲ V koncentračním táboře Hradištko byli po válce vězněni němečtí zajatci a čeští kolaboranti, a to až do června 1946. Poté byl tábor zrušen a rozebrán.

EVENTS THAT OCCURRED AT THE END OF THE WAR

SITUATION ON THE TRAINING GROUND

An army division called "Wallenstein" was put together in early April 1945, which, among others, comprised of several divisions from the "SS-Truppenübungsplatz Böhmen" army training ground. Part of this battle group, which was preparing for the final battle to maintain world domination, was also the "Kampfgruppe Klein" regiment, comprised of Hradiště engineer school trainees, commanded by the SS-Oberführer Emil Klein. The Prague uprising triggered the activation of the Wallenstein division for battle. All of its units were to arrive at the periphery of Prague by the morning of the 6 May and launch an attack from several directions. On the way to Prague, the SS men murdered civilian inhabitants who bravely defended the advance of the troops. General Klein's unit advanced along the Vltava River via Zbraslav to Smíchov, where it engaged in the fighting waged against the Prague insurgents.

FORCED EVACUATION OF THE CAMP

The inhabitants of the Hradiště concentration camp were forcefully evacuated on the 26 April. Twenty-one prisoners who were unable to move on their own were murdered by lethal injections, with the others embarking on foot to the railway station

in Měchenice, where they were crammed into cattle wagons. Here they waited for two days for transport to Vrchotovy Janovice. Local inhabitants bribed the Germans with cigarettes to allow them to give the prisoners food. The transport of death was liberated by Czech partisans in South Bohemia between Kaplice and Velešín.

PROSECUTION OF WAR CRIMINALS

After the capitulation, soldiers from the SS "Böhmen" army training ground tried to get captured by the Americans. Alfred Karrasch, the training ground commander, and his unit of 20,000 soldiers, were successful in negotiations with the Americans. Although it was shown that Karrasch and Otto Hauprich, his aide, were responsible for the murder of eight American airmen, who were shot down on 19 April 1945 and captured in the area of the training ground, they were never punished. Their criminal prosecution was not launched until 1971, at which time Karrasch had already been dead for three years. Erwin Lange, the mastermind of the mass shooting of prisoners in Hradiště, also escaped punishment, disappearing from the Dachau internment camp without a trace. Emil Klein attempted to flee from Prague in K. H. Frank's convoy. He was tracked down in an internment camp at Darmstadt and handed over to Czechoslovak authorities, who sentenced him to 20 years' imprisonment. He was released in 1964.

LES EVENEMENTS DE LA FIN DE LA GUERRE

LA SITUATION SUR LE CHAMP DE MANŒUVRES

Au début du mois d'avril 1945, les nazis créèrent la division SS „Wallenstein“, composée entre autre de plusieurs unités provenant du champ de manœuvres „SS-Truppenübungsplatz Böhmen“. Une des composantes de ce groupement, préparé pour le combat final et ayant pour but de maintenir l'hégémonie mondiale, fut également le régiment „Kampfgruppe Klein“, constitué des élèves de l'école de génie de Hradiště, sous le chef SS-Oberführer Emil Klein. C'est le début du soulèvement de Prague qu'a activé la division Wallenstein pour le combat. Toutes ses unités durent se déplacer avant le matin du 6 mai dans les banlieues de Prague pour attaquer la ville de plusieurs directions. Pendant leur avancée en direction de Prague, les soldats SS commirent des actes criminels en massacrant la population civile qui s'opposa à l'avancement des troupes. L'unité du général Klein réussit à pénétrer le long de la Vltava jusqu'au faubourg de Smichov pour prendre part aux combats contre les insurgés.

L'ÉVACUATION DU CAMP

Le camp de concentration de Hradiště fut évacué le 26 avril. 21 prisonniers incapables de marcher furent assassinés par les piqûres mortelles, les autres s'en allèrent à pied à la gare de Měchenice où ils furent entassés dans des wagons à bestiaux. Ils

furent obligés d'attendre ici pendant deux jours jusqu'à l'arrivée du transport de Vrchotovy Janovice. Les habitants du village corrompirent les Allemands par les cigarettes pour pouvoir apporter de la nourriture aux prisonniers. Le transport de la mort fut libéré entre Kaplice et Velešín en Bohême du Sud par les partisans tchèques.

LA POURSUITE DES CRIMINELS DE GUERRE

Après la capitulation, les soldats du champ de manœuvres SS „Böhmen“ cherchèrent à passer dans la captivité américaine. Le commandant du champ de manœuvres Alfred Karrasch réussit à négocier avec les Américains la capitulation de son unité de 20 000 hommes. Malgré les preuves de la responsabilité de Karrasch et de son adjoint Otto Hauprich de l'assassinat de huit aviateurs américains abattus le 19 avril et capturés sur le territoire du champ de manœuvres, ils ne furent jamais punis. Leur poursuite pénale ne fut ouverte qu'en 1971, trois ans après la mort de Karrasch. Aussi l'initiateur des exécutions massives des prisonniers Erwin Lange évita-t-il la peine : il s'enfuit du camp de concentration de Dachau sans avoir laissé la moindre trace. Emil Klein essaya de s'évader de Prague dans la colonne de K. H. Frank. Il fut reconnu dans le camp d'internement à Darmstadt et extradé aux autorités tchèques et plus tard condamné à 20 ans de prison. Il fut mis en liberté en 1964.

EREIGNISSE AM KRIEGSENDE

LAGE AUF DEM ÜBUNGSPLATZ

Anfangs April 1945 wurde die SS-Division „Wallenstein“ aufgestellt, die sich unter anderem auch aus mehreren Formationen vom SS-Truppenübungsplatz Böhmen zusammensetzte. Einen Teil der Kampfgruppe, die sich auf den Endkampf für die Erhaltung der Weltherrschaft bereitete, bildete auch das Regiment „Kampfgruppe Klein“, das sich aus Offiziersschülern der Pionierschule Hradiště zusammensetzte, deren Kommandant der SS-Oberführer Emil Klein war. Die SS-Division „Wallenstein“ wurde nach dem Ausbruch des Prager Aufstands aktiv. Alle ihre Einheiten sollten bis zum Morgen am 6. Mai in Prag eintreffen und zum Angriff aus mehreren Richtungen ansetzen. Auf dem Weg nach Prag verrichteten sie SS ein Blutbad an der zivilen Bevölkerung, die sich mutig zu Wehr setzte. Die Einheit Generals Klein kam der Moldau entlang über Zbraslav bis nach Smíchov, wo sie sich dem Kampf gegen Aufständischen in Prag anschloss.

LAGERRÄUMUNG

Das Konzentrationslager in Hradiště war am 26. April geräumt. 21 des Transports unfähige Häftlinge waren durch Tötungsspritzen ermordet, die Übrigen brachen zu Fuß zum Bahnhof in Měchenice auf, wo sie in Viehwaggons hineingepresst wurden. Hier mussten sie zwei Tage auf Transport nach Vrchotovy Janovice (deutsch Markt Janowitz) warten. Hiesige Bewohner

bestachen die Deutschen mit Zigaretten, um den Häftlingen Essen bringen zu dürfen. Der Todestransport wurde in Südböhmen, zwischen Kaplice (deutsch Kaplitz) und Velešín (deutsch Weleschin), von tschechischen Partisanen befreit.

VERFOLGUNG DER KRIEGSVERBRECHER

Nach der Kapitulation versuchten die Soldaten vom SS-Übungsplatz „Böhmen“ in die US-Gefangenschaft zu geraten. Der Kommandant des Übungsplatzes Alfred Karrasch mit seiner Einheit von 20 000 Soldaten war in Verhandlungen mit den Amerikanern erfolgreich. Obwohl es sich herausstellte, dass Karrasch und sein Adjutant Otto Hauprich für die Ermordung von acht amerikanischen Fliegern verantwortlich waren, die am 19. April 1945 abgeschossen und auf dem Übungsgelände ertrunken waren, waren sie nie bestraft. Ihre Strafverfolgung war erst im Jahre 1971 aufgenommen, Karrasch war zu dieser Zeit jedoch schon drei Jahre tot. Einer Bestrafung entging auch Erwin Lange, der Anstifter der Massenschießerei von Häftlingen in Hradiště (deutsch Hradischko), der aus dem Internierungslagen in Dachau spurlos verschwand. Emil Klein versuchte in der K. H. Frank-Kolonie von Prag zu fliehen. Er wurde im Internierungslager in Darmstadt gefunden und den tschechischen Behörden übergeben, die ihn zu einer Freiheitsstrafe von 20 Jahren verurteilten. Er wurde im Jahre 1964 aus der Haft entlassen.

СОБЫТИЯ В КОНЦЕ ВОЙНЫ

СИТУАЦИЯ НА ВОЕННОМ УЧЕБНОМ ПЛАЦЕ

В начале апреля 1945 года было сформировано воинское подразделение "Wallenstein", в которое, кроме других, входило несколько подразделений из военного учебного плаца "SS-Truppenübungsplatz Böhmen". Составной частью боевой группы, которая готовилась к заключительному сражению за удержание мирового господства, был и полк "Kampfgruppe Klein", состоящий из курсантов инженерно-саперной школы Градиштко, комендант которой был оберфюрер СС Эмиль Кляйн. Пражское восстание послужило детонатором для боевой активности дивизии "Wallenstein". До утра 6-го мая все ее воинские подразделения должны были прибыть в Прагу и начать атаку из нескольких направлений. По дороге в Прагу эсэсовцы совершили убийство нескольких лиц из гражданского населения, которые мужественно препятствовали продвижению войск. По направлению вдоль Влтавы через Зbraslav воинское подразделение генерала Кляйна добралось до Смихова, где включилось в бой против пражских повстанцев.

ЭВАКУАЦИЯ ЛАГЕРЯ

Концентрационный лагерь в Градиштко был очищен от заключенных 26-го апреля. 21 заключенного, которые не были способны перенести эвакуацию, умертвили смертельными инъекциями. А остальных заключенных отправили пешком в Мěchenici на вокзал, где их посадили в переполненные вагоны для перевозки скота. Здесь они два дня ожидали транспорта из Врхотовых Яновиц. Местные жители украдкой

давали немцам сигареты, чтобы те позволяли им приносить заключенным еду. Чешские партизаны освободили транспорт смерти в Южной Чехии между Каплицы и Велешином.

ПРЕСЛЕДОВАНИЕ ВОЕННЫХ ПРЕСТУПНИКОВ

После капитуляции Германии солдаты с военного учебного плаца "SS-Böhmen" старались попасть в американский плен. Переговоры с американцами коменданта военного учебного плаца Альфреда Каррасча (Alfred Karrasch), под командованием которого находилось воинское подразделение в составе 20 000 солдат, оказались успешными. Несмотря на то, что обнаружилось, что Каррасч и его адъютант Отто Хауприх несут ответственность за убийство восьми американских летчиков, самолет которых 19-го апреля 1945 года был сбит и упал на территорию военного учебного плаца, они никогда не были наказаны. Их уголовное преследование началось только в 1971 году, однако после смерти Каррасча уже прошло три года. Наказания также избежал и организатор массового расстрела заключенных в Градиштко – Эрвин Ланге, который исчез без следа из лагеря "Дахау" для интернированных лиц. Эмиль Кляйн старался убежать из Праги в колонне К.Х. Франка. Однако был найден в лагере "Дармштадт" для интернированных лиц, и выдан чехословацким органам, которые его приговорили к 20 годам лишения свободы. Эмиль Кляйн вышел из тюрьмы в 1964 году.

